

Status Mammografiprogrammet

Møte med ledere og fagansvarlig radiolog/radiograf ved brystsentrene

27.08.2026

Brystscreeningavdelingen

Saker dere ønsker å ta opp her,
i faggrupper,
«rådgivingsgruppen» eller
andre fora?

Send e-post!

Oppfordrer til å bruke «linjene»
og representanter fra RHF-ene

Mammografiprogrammet 30 år!

- Dagskonferanse 13. oktober kl. 10 - 17
- FHI Lindern (Auditoriet) og strømming (lenke på nettsiden)
- Spennende program - lunsj og bursdagskake – «gamle» kjente
- 30-årsrapport under arbeid
- Fortsatt ledige plasser – påmeldingsfrist 1. september (for fysisk deltakelse)

Tema 1:
Brystkreft og brystkreftscreening - epidemiologi, kunnskapsstatus og anbefalinger

Tema 2:
Mammografiprogrammet - faglig engasjement, kvalitetsarbeid og vitenskapelige framskritt

Tema 3:
Screening for brystkreft og tidligdiagnostikk - faglige erfaringer og veien videre

Arendalsuka | Arrangement: Best mot kreft – screeningens rolle

<https://vimeo.com/event/5984454>

Utvidelse av målgruppen i MP

Utredning av aldersgrupper i Mammografiprogrammet

Helsedirektoratet har utredet forslag om nye aldersgrupper for deltakelse i Mammografiprogrammet. Etter høringen vil Helsedirektoratet ferdigstille rapporten og oversende anbefalinger til Helse- og omsorgsdepartementet.

Under behandling Forventet ferdigbehandlet: 15. september 2026

74 høringsinnspill

Ekstra møte i Hdir 19.8.29 – referansegruppa

Avgjørelse - politisk beslutning – når?

HØRINGSUTKAST

Utredning av aldersgrupper i Mammografiprogrammet

Bør flere aldersgrupper inkluderes?

- Anbefaler ikke utvidelse 45-49
- Anbefaler ikke utvidelse 48-49
- Anbefaler ikke utvidelse 70-74
- Anbefaler ikke utvidelse 45-74
- Prioritere ressurser til innovasjon og utvikling av dagens program??

Helsedirektoratet
14.04.2026

MP2027: Hva er gjort i 2026

- Helsenorge brevutsendelser
- Bruk av Persontjenesten
 - helsesektorens løsning for oppslag i Folkeregisteret
- Automatisk bildeoverføring fra mobile enheter
For alle enhetene ila september (EMMA mangler per i dag)
 - minnepinner for overføring av bilder fases ut
- PERMS
 - for ekstra invitasjon; S-invitasjon
 - utvikling og testing klart
 - pilot i september

MP2027: Videre planer for 2026/2027

Grunnmur – MedOutlook (MO)

- Etablere en grunnmur (en database per region, APP server og persontjenesten) før start omprogrammering med JAVA med første modul i MedOutlook (tydereregistrering – etter hvert skal hele MedOutlook omprogrammeres)
- Involvering av faggrupper
- Vurderer å utvikle egen synkroniseringsløsning (KRIS/RIS/PACS)

Ønskes

- Ankomstregistrering - kvinnen registrerer sin ankomst ved oppmøte på screeningenhet
- SMS utsendelser ved ombooking/bestilling av time (genereres automatisk ved tildeling av ny time)
- SMS for driftsstans/reduksjon av program (sendes fra brystsenter – egen modul)
- Invitasjonsstopp og Reservasjons lagring negative funn registreres på Helsenorge (fase ut MinSide)

Reservasjonsrett helsepersonell-ID

- Bakgrunn:
Presisering i kreftregisterforskriften i 2022: KRG/FHI kan registrere helsepersonellnummer eller annen personidentifikator (helsepersonell-ID) for de som utfører undersøkelser eller stiller diagnose i screeningprogrammene (kreftregisterforskriften § 1-9 første ledd nr. 4)
 - Høringsrunde og mange innspill før innføring
 - Orientering/brev i etterkant til alle HF
- I praksis en videreføring av forståelsen og rutinene i MP siden oppstart

Reservasjonsrett helsepersonell-ID

- I tillegg er det innført rett til å reservere seg mot at helsepersonell-ID registreres permanent i Kreftregisteret.
 - Opplysninger vil da bli slettet etter at de er kvalitetssikret, senest seks måneder etter innsamlingen
- Egne systemer, informasjon og skjema for hvert enkelt screeningprogram
 - MP: framlagt informasjon og skjema i faggruppe radiologi og radiografi
 - Skjema skal justeres noe, deretter publiseres på nettsidene

Utkast skjema

Reservasjon mot at helsepersonellidentifikator knyttet til undersøkelser i Mammografiprogrammet registreres permanent i Kreftregisteret ved FHI.

Når du gjennomfører arbeid knyttet til screeningundersøkelser i Mammografiprogrammet, vil din helsepersonellidentifikator registreres permanent i Kreftregisteret sammen med andre meldepliktige opplysninger knyttet til screeningundersøkelsen. Formålet med registreringen er løpende administrasjon, monitorering, kvalitetssikring og -forbedring av Mammografiprogrammet.

Opplysningene som samles inn, vil kunne tilgjengeliggjøres for deg for kvalitetsforbedring og egen læring etter Helsepersonelloven § 26. Videre kan opplysningene også tilgjengeliggjøres for ledelsen i det innmeldende helseforetaket til bruk for egen kvalitetssikring og utvikling, jf. Helsepersonelloven § 26.

Du har rett til å reservere deg mot at din helsepersonellidentifikator knyttet til undersøkelser i Mammografiprogrammet registreres permanent i Kreftregisteret. Identifikatoren vil da bli slettet etter at opplysningene er kvalitetssikret, og senest seks måneder etter innsamlingen.

Du kan når som helst oppheve reservasjonen. Da vil Kreftregisteret kunne registrere din helsepersonellidentifikator knyttet til tidligere utførte undersøkelser i Mammografiprogrammet.

- ☐ Jeg reserverer meg mot at min helsepersonellidentifikator knyttet til undersøkelser i Mammografiprogrammet registreres permanent i Kreftregisteret.
- ☐ Jeg opphever min tidligere reservasjon mot permanent registrering i Kreftregisteret av min helsepersonellidentifikator knyttet til undersøkelser i Mammografiprogrammet.

Alle felt må fylles ut:

Navn _____

Helseforetak/arbeidssted _____

Adresse arbeidssted _____

Postnummer _____ Poststed _____

Underskrift _____ Dato _____

Signert skjema sendes
Kreftregisteret ved Folkehelseinstituttet
Mammografiprogrammet
Postboks 5313 Majorstuen
0304 Oslo

Utkast informasjon nettsider

Utkast til informasjon på Mammografiprogrammet sine nettsider om registrering av helsepersonellidentifikator og reservasjonsretten.

Registrering av helsepersonellidentifikator

Folkehelseinstituttet (FHI) har ansvar for administrasjon, monitorering, kvalitetssikring og forbedring av Mammografiprogrammet. Arbeidet skal sikre et trygt og effektivt screeningtilbud til befolkningen.

Helse- og omsorgsdepartementet har tilrettelagt for registrering av helsepersonellnummer eller annen personidentifikator (heretter helsepersonell-ID) for helsepersonell som utfører undersøkelser eller stiller diagnose i Mammografiprogrammet, jf. kreftregisterforskriften § 1-9 første ledd nr. 4. Hensikten er monitorering av kvalitet på tvers av virksomheter, for å kunne avdekke uønskede forskjeller og sikre at screeningprogrammet holder høy kvalitet og er trygt for deltakerne.

Opplysningene lagres i Kreftregisteret, som skal sørge for at opplysningene som samles inn og behandles er korrekte, relevante og nødvendige for de formål de innsamles for, jf. kreftregisterforskriften § 2-4 første ledd. Kvalitetsindikatorer som er aktuelle å monitere på helsepersonellnivå er beskrevet i [Kvalitetsmanual for Mammografiprogrammet, inkludert de fagspesifikke delmanualene](#).

Hjemmelen for å registrere helsepersonell-ID tilrettelegger også for at opplysninger kan tilgjengeliggjøres for helsepersonellet selv til bruk for læring og kvalitetssikring av eget arbeid etter Helsepersonelloven § 29 c, som igjen bidrar til å sikre at screeningprogrammet er trygt og har høy kvalitet. Videre kan opplysningene også tilgjengeliggjøres for ledelsen i det innmeldende helseforetaket til bruk for egen kvalitetssikring og utvikling, jf. Helsepersonelloven § 26. Hjemmelen gir ikke tilgang til å tilgjengeliggjøre opplysningene utover dette.

Helsepersonell er gitt anledning til å reservere seg mot permanent registrering av helsepersonell-ID i Kreftregisteret. Dette er nærmere beskrevet nedenfor.

Behandlingsaktiviteter og informasjonssikkerhet

Ved screeningundersøkelser i Mammografiprogrammet rapporteres opplysninger til Kreftregisteret som en del av helsepersonellens og virksomhetenes lovpålagte meldeplikt. Dette inkluderer helsepersonell-ID knyttet til de som har vært involvert i screening- og tilleggsundersøkelser i Mammografiprogrammet.

Kreftregisteret sørger for at personvernet ivaretas under mottak og videre behandling av opplysninger om helsepersonell-ID. Alle opplysningene registreres og lagres i sikker sone i Kreftregisteret. Kun få, utvalgte og kvalifiserte medarbeidere som er undergitt taushetsplikt har tilgang til IKT-systemene som inneholder opplysninger om helsepersonell-ID.

Opplysningene behandles av Kreftregisteret i forbindelse med registrering og kvalitetssikring av innmeldte opplysninger og i monitorering, kvalitetssikring og -forbedring av Mammografiprogrammet.

Kreftregisteret legger til rette for en uttrekksløsning (MedStat) hvor helsepersonell i Mammografiprogrammet selv på en enkel måte kan få tilgang til egne kvalitetsdata for

screeningundersøkelser de har vært involvert i. Ledelsen i helseforetakene vil som hovedregel ha tilgang til opplysninger tilknyttet helsepersonell-ID for egne medarbeidere.

Reservasjonsrett

Helsepersonell har rett til å reservere seg mot at helsepersonell-ID registreres permanent i Kreftregisteret. Opplysningene som er samlet inn, vil da bli slettet etter at de er kvalitetssikret, og senest seks måneder etter innsamlingen. Helseforetaket vil ikke ha direkte tilgang til opplysningen om den enkeltes reservasjon. Men det kan ikke utelukkes at enkeltpersoners reservasjonsstatus kan utledes gjennom tilgjengeliggjøring av opplysninger til virksomhetens ledelse til bruk i kvalitetssikring.

Fremgangsmåte ved reservasjon

Helsepersonell som ønsker å benytte seg av reservasjonsretten, sender selv et [signert papirskjema](#) til Folkehelseinstituttet med navn, adresse og tilhørighet til helseforetak. Opplysninger om helsepersonell-ID vil da bli slettet senest seks måneder etter at opplysningene er samlet inn. Helsepersonell som reserverer seg, vil motta en bekreftelse på at reservasjonen er registrert.

BERM

Delprosjekt 1 og 2: Testing av PAI og læringssett

Formål: Teste og validere PAI gjennom bruk av læringssett.

- Validering av PAI klassifiseringen
- 5 sett à 60 undersøkelser er klargjort til «læringssett»
- Læringssett 1 ble sendt ut til alle sentrene i juni
 - PAI-radiograf(er) på sentrene vurderer bildekvalitet
 - Resultatene fra alle sentrene sammenstilles
 - Frist for tilbakemelding = 30. september
- Ekstern ekspertgruppe
 - Tina Santner (Østerrike), Cary van Landsveld-Verhoeven (Nederland) og Solveig
 - 10. og 11. august: vurderte læringssett 1 og 2 i konsensus
 - Sammenstilles med BDS-resultater og KI (delprosjekt 4)
 - Ny konsensusvurdering av de samme mammogrammene
- Læringssett 2 sendes BDSene senere i år

BERM

Delprosjekt 4: Kunstig intelligens

Formål: Bruk av kunstig intelligens i klassifisering av radiografisk bildekvalitet

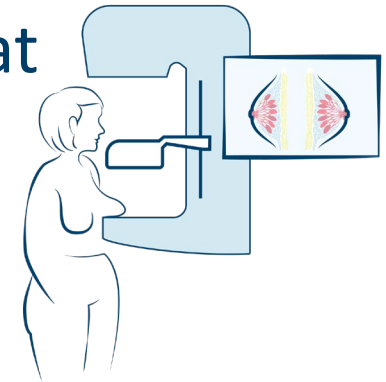
- KI-algoritmen b-box (b-rayZ) skal installeres på KRG
 - Arbeidet i gang – avhenger av IT på KRG (og b-rayZ)
- Modellen er tilpasset PAI-kodeverket
- Læringssettene fra alle læringssettene analyseres av b-box
- Resultatene sammenstilles med BDS-resultater og ekspertgruppen

PERMS-studien:

Persontilpasset mammografiscreening i Norge – ekstra undersøkelser for kvinner med økt risiko for brystkreft

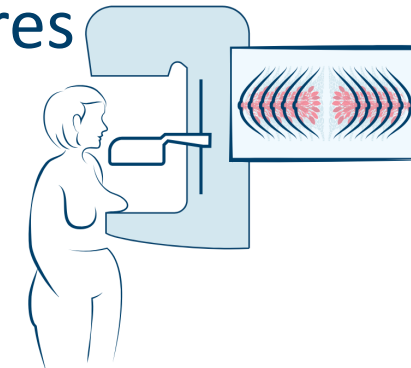
- Vestre Viken & OUS: kvinner med falsk positiv screeningresultat inviteres til en ekstra screeningundersøkelse etter ett år

- VV: pilot og oppstart for kvinner screenet etter 1. desember 2025
- OUS: pilot og oppstart for kvinner screenet etter 1. april 2026

- Ahus: kvinner med ekstremt høy mammografisk tetthet inviteres til en ekstra undersøkelse med tomosyntese innen 6 mnd

- Pilot for kvinner som screenes 7-9.september

AIMS 1 – status

- Alle tre planlagte regioner i gang!
 - Helse Vest: Startet 25.11.2024
 - Helse Midt: Startet 08.09.2025
 - Helse Nord: Startet 16.02.2026
- Rekruttert om lag 90 000 kvinner
 - Samtykkeraten er på 81 %
- Mål om å nå rekrutteringsmålet (132 000 kvinner) i løpet av 2026
- Fortsetter rekruttering ut 2027 for å kunne undersøke brystkreft i neste runde - hovedsakelig Helse Vest og noe i Helse Midt

AIMS 2 – status

- AIMS 2: Helse Sør-Øst – Vestre Viken og Oslo
 - REK-godkjent og DPIA ok.
 - Samarbeidsavtaler/FoU-avtaler i boks med Vestre Viken, Oslo, ScreenPoint og Sectra
 - Tilbud mottatt og godkjent mellom Vestre Viken og Sykehuspartner
 - OUS har sendt inn bestilling
 - Sykehuspartner har startet på ROS og løsningsdesign
 - Venter på ledig ressurs hos Sectra

AI-BSN

- Søkt midler til nytt prosjekt gjennom Kreftforeningen – Rosa sløyfe
 - AI-BSN: Artificial Intelligence in BreastScreen Norway
 - Kohortstudie i «resten» av Helse Sør-Øst
 - Alle screeningundersøkelser blir vurdert av KI (Lunit)
-
- Helsedirektoratet jobber med en oppsummering av kunnskapsgrunnlaget for å innføre KI i tydingen av screeningmammogrammer
 - Tone, Marit, Henrik er med + Nataliia og Solveig

Styringsgruppen i kreftscreeningprogrammene

- Referater på Helsedirektoratets nettsider
- Forrige møte 24.06.2026 – MP-saker:
 - Status Mammografiprogrammet
 - Utvidelse av aldersgruppene
 - KI i Mammografiprogrammet
- Neste møtedato ikke bestemt

Rådgivningsgruppen

- Ansvar for rådgivningsgruppene i kreftscreeningprogrammene (oppnevning, finansiering) overført til Kreftregisteret/FHI i 2025
- Kreftregisteret har utarbeidet nye mandater for hvert av de tre screeningprogrammene, ut fra en felles mal

Rådgivningsgruppe – utdrag mandat

2. Formål og oppgaver

Rådgivningsgruppen for Mammografiprogrammet er et uavhengig, rådgivende organ. Formålet med rådgivningsgruppen er å gi faglige råd til Kreftregisteret om drift, kvalitetssikring og utvikling av Mammografiprogrammet, med mål om å sikre høy faglig kvalitet.

3. Sammensetning

Rådgivningsgruppen skal bestå av inntil 16 medlemmer og inkludere representanter fra alle fire regionale helseforetak, relevante fagområder og bruker- eller pasientorganisasjon. Det kan i tillegg oppnevnes inntil to medlemmer fra andre nordiske land med særskilt kompetanse innen brystscreening.

Representant fra Helsedirektoratet kan delta som observatør. Ansatte fra Brystscreeningavdelingen ved Kreftregisteret er sekretariat for gruppen. Gruppen konstituerer seg selv og velger leder og eventuelt nestleder.

Anbefalt sammensetning:

- Avdelingsdirektør ved Brystscreeningavdelingen Kreftregisteret, FHI*
- Epidemiolog/statistiker
- Representant fra Kreftforeningen
- Radiolog(er)
- Radiograf(er)
- Medisinsk fysiker
- Patolog
- Kirurg
- Onkolog
- Spesialist i allmennmedisin

**Representant i kraft av sin stilling, oppnevnes ikke.*

Oppdatert oversikt over medlemmer publiseres på fhi.no.

4. Oppnevningstid

Medlemmer oppnevnes for en periode på fire, med adgang til én forlengelse.

Tidsbegrensningen gjelder ikke for representanter som deltar i kraft av sin stilling eller funksjon.

5. Arbeidsform og sekretariat

Medlemmene skal delta aktivt i gruppens arbeid, forberede seg til møter ved å gjennomgå sakspapirer og holde seg orientert om relevante saker i eget fagmiljø og region.

Medlemmene skal bidra med saker og sikre forankring av innspill i sine respektive fagmiljøer og organisasjoner. Rådgivningsgruppen er et faglig forum for drøfting av ulike faglige perspektiver og trenger ikke å avgi enstemmige råd.

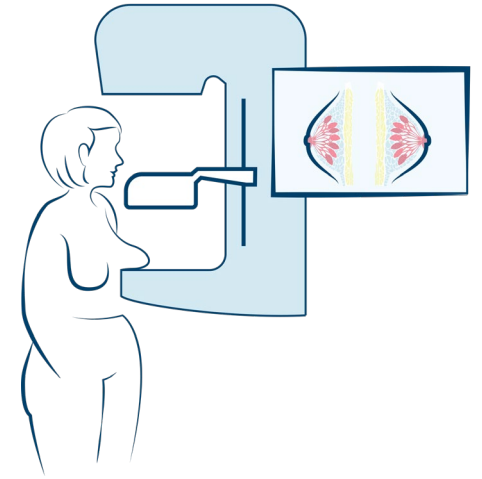
Ved behov kan det etableres midlertidige fag- eller arbeidsgrupper for særskilte tema, med deltakelse fra rådgivningsgruppen.

Brystscreeningavdelingen ved Kreftregisteret er sekretariat for gruppen og koordinerer møter og gruppens arbeid.

6. Finansiering

Det forventes at arbeidsgiver gir medlemmene fri med lønn til deltakelse i møter, forberedelser og øvrig arbeid i rådgivningsgruppen, og dekker reise- og oppholdsutgifter ved fysiske møter. Fastleger/allmennleger kan etter avtale få dekket praksiskompensasjon og reiseutgifter av Kreftregisteret. Dette skal avklares i forkant av møtene. Unntaksvis kan Kreftregisteret dekke reiseutgifter for medlemmer fra andre nordiske land. Kostnader til møterom og bevertning ved fysiske møter dekkes av Kreftregisteret.

Faggruppe radiografi

- Oppdaterte retningslinjer publisert våren 2026
- **Trenger to nye medlemmer**
 - Erstatter for Marit Halgunset, St.Olavs hospital
 - Forespørsel sendt Helse Midt - ingen respons innen fristen 1.8.2026
 - **Kom med forslag 😊**
- Erstatter for Randi Marie Dyrkolbotn, Sykehuset Sørlandet (perm 1.10.2026)
- Helse Sør-Øst
- **Kom med forslag 😊**

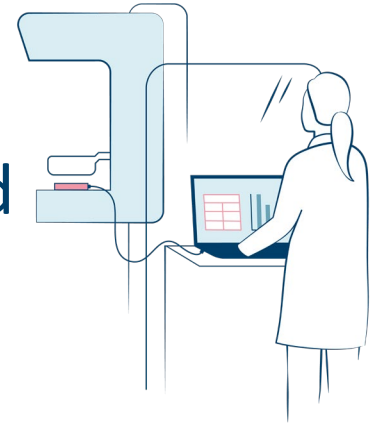
Faggruppe radiologi

Fire møter i 2026:

- PERFORMS
 - Informasjonsplikt til kvinner med intervallkreft
 - KI i MP
 - Utvidelse av målgruppen
 - MP2027
-
- Revidering av kvalitetsmanual med prosedyrer (bl.a. B3-lesjoner)

Faggruppe medisinsk fysikk

- Fortsetter arbeidet med godkjenning og innføring av retningslinjer for kontroll av skjermer og granskningsforhold
- Prosjekt med kartlegging av stråledoser til behandling hos REK

Faggruppe patologi

- Ikke aktiv for tiden
- Mål om «gjenoppliving» i 2026

EU – status

- Revisjon av retningslinjer
- Kunnskapsgrunnlaget for å anbefale bruk av KI revideres
- Dokument som forklarer kompleksiteten i å måle mammografisk tetthet under arbeid

Next

- Kunnskapsgrunnlaget for å anbefale persontilpasset screening revideres

Møter og kurs

- ECR 3.-7. mars 2027
 - Frist for abstracts: 30. september 2026
- Drammensmøtet: planlagt i 2027, tentativt medio februar

 EUSOBI Annual Scientific Meeting 2026

OCTOBER 1-3, 2026
MAASTRICHT, NL & ONLINE

Nye ansikter i Brystscreeningavdelingen

- Guillem Bosch, MD, Phd-student
 - Epidemiology and Evaluation Department of Hospital del Mar, Barcelona
 - PhD: evaluation of population-based breast cancer screening programs and mortality reduction with the use of observational methods.
 - Aug-des ved KRG: Parallell case-control analyse av mortalitetsreduksjon hos screenede kvinner i Norge og Spania

- Martin Mydske Nilsen
 - Innleid for 6 md.
 - Forskningsstøtte: Juridiske avtaler/personvern, konferanse ++

